

Trajnostna naložbena politika Zavarovalne skupine Save

SAVA
ZAVAROVALNA
SKUPINA

Kazalo

1	Namen in področje uporabe	3
1.1	Namen	3
1.2	Področje uporabe	3
2	Trajnostni cilji	4
3	Trajnostna tveganja	5
4	Merila za izključitveni seznam naložb	5
5	Upoštevanje zakonodaje, globalnih pobud in načel za spodbujanje trajnosti v naložbenem procesu	7
5.1	Zakonodaja	7
5.2	Globalne pobude in združenja.....	7
6	Upoštevanje glavnih škodljivih vplivov naložbenih odločitev na dejavnike trajnosti	8
6.1	Metodologija ugotavljanja in prednostnega razvrščanja glavnih škodljivih vplivov	8
7	Aktivno lastništvo	8
8	Viri podatkov	9
9	Poročanje	9
10	Prehodne in končne določbe	9
11	Priloge	11

Na podlagi 2. člena Poslovnika uprave Save Re, d.d., je uprava Save Re, d.d., na svoji 4. redni seji 28.

1. 2025 sprejela naslednji dokument:

Trajnostna naložbena politika Zavarovalne skupine Sava

1 Namen in področje uporabe

1.1 Namen

Trajnostna naložbena politika Zavarovalne skupine Sava (v nadaljevanju: politika) določa okvir za vključevanje trajnostnih dejavnikov v naložbene odločitve. Cilj je ustvarjanje dolgoročno vzdržnih donosov in hkrati zmanjševanje negativnih vplivov na družbo in okolje. Zavarovalna skupina Sava (v nadaljevanju: skupina) želi delovati kot družbeno odgovorna upravljavka premoženja in kapitala, ki deluje v dobro svojih strank, deležnikov in širše družbe.

Namen politike je urediti pristop skupine glede trajnostnih vidikov investiranja sredstev ter umestitev trajnostnih tveganj v proces investiranja sredstev. Politika odraža, kako skupina uresničuje trajnostno investiranje, vključno s tem, kako vpliva na glavne škodljive vplive njenih naložbenih odločitev.

Pristop temelji na:

- upoštevanju meril za neinvestiranje v podjetja povezana z dejavnostmi, ki ne spodbujajo trajnostnih vidikov (t. i. sporne dejavnosti), vključno z upoštevanjem kršitev načel globalnega dogovora Združenih narodov (angl. United Nations Global Compact, v nadaljevanju: UNGC) in smernic Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (v nadaljevanju: OECD);
- upoštevanju zakonodajnih standardov, globalnih pobud in načel za spodbujanje trajnosti v naložbenem procesu;
- upoštevanju glavnih škodljivih vplivov naložbenih odločitev na dejavnike trajnosti in
- strateških ciljih skupine.

1.2 Področje uporabe

Dokument se nanaša na obvladujočo družbo Savo Re, d.d. (v nadaljevanju: Sava Re ali obvladujoča družba) in kot referenčni dokument na odvisne družbe, ki skupaj z obvladujočo družbo sestavljajo Zavarovalno skupino Sava.

Pri upoštevanju politike so **izvzeti** naslednji naložbeni portfelji:

- portfelji kolektivnih naložbenih podjetij za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (v nadaljevanju: vzajemni skladi), ki jih upravlja Sava Infond;
- naložbe za pokrivanje obveznosti iz naslova naložbenih življenjskih zavarovanj, pri katerih so upravičenja zavarovalcev vezana na gibanje vrednosti enot premoženja (VEP) izbranih vzajemnih skladov zavarovalcev, in
- naložbe za pokrivanje obveznosti iz finančnih pogodb Save pokojninske družbe (naložbe skupine kritnih skladov Moji skladi življenjskega cikla za izvajanje prostovoljnega pokojninskega zavarovanja) in pokojninskih skladov Save penzisko društvo.

Politika se lahko ne glede na zgoraj določena izvzetja uporablja kot referenčni dokument pri pripravi politike ali usmeritev pri nalaganju sredstev v vzajemnih in/ali pokojninskih skladih ter ustvarjanju trajnostnih produktov.

2 Trajnostni cilji

Skupina je primarno osredotočena na doseganje okoljskih ciljev in s tem blaženje podnebnih sprememb, kot izhaja iz Uredbe (EU) 2020/852 (v nadaljevanju: uredba o taksonomiji EU). Politika je usmerjena v zmanjševanje ogljičnega odtisa in emisij toplogrednih plinov na naložbah in tako podpira strateški cilj skupine, to je zmanjševanje ogljičnega odtisa. Z zasledovanjem omenjenega cilja želi skupina prispevati tudi k ohranjanju in varstvu naravnih virov, preprečevanju in nadzoru onesnaževanja, varstvu biotske raznovrstnosti in ekosistemov ter spodbujanju krožnega gospodarstva.

Skupina spodbuja trajnost tako z investiranjem v trajnostne naložbe, omejevanjem dejavnosti z visokim ogljičnim odtisom, aktivnim sodelovanjem in spodbujanem sprememb prek aktivnih lastništev ter poročanjem in razkritji v skladu z Uredbo (EU) 2019/2088 (v nadaljevanju: uredba SFDR) in uredbo o taksonomiji EU kakor tudi z različnimi članstvi v mednarodnih organizacijah, ki spodbujajo trajnostno naravnost pri investiranju.

Skupina pri naložbenih odločitvah upošteva glavne škodljive vplive naložbenih odločitev na dejavnike trajnosti v skladu s 4. členom uredbe SFDR, kar je podrobneje opisano v nadaljevanju dokumenta.

Obenem skupina spodbuja tudi družbeni vidik in se zavzema za človekove pravice, kar dosega z izključevanjem dejavnosti, ki škodujejo ljudem, kot so tobak, proizvodnja spornega orožja, igre na srečo in podobno.

Poleg tega pozornost namenja tudi upravljavskemu vidiku podjetij s spremljanjem morebitnih kršitev načel UNGC in smernic OECD, ki med drugim zasledujejo skladnost na področju podkupovanja in korupcije, spornih naložb in pranja denarja.

V strateškem obdobju 2023–2027 si je skupina na področju trajnosti pri naložbah postavila dva ključna cilja, kot sta opredeljena v veljavni Strategiji trajnostnega razvoja Zavarovalne skupine Sava:

- Skupina si je kot prvi strateški cilj postavila povečevanje trajnostnih naložb v konsolidiranem portfelju, in sicer da do leta 2027 ESG-naložbe presežejo 20 %. V primeru obveznic skupina za ta namen naložbo razvršča kot trajnostno*, če gre za zeleno ali drugo ESG-obveznico in je podatek pridobljen z informacijskim sistemom Bloomberg. V primeru vzajemnih skladov in ETF-ov pa skupina kot trajnostne naložbe šteje naložbe, ki jih upravljavec opredeljuje kot naložbe, ki delujejo v skladu z 8. in/ali 9. členom uredbe SFDR. Pri alternativnih naložbah se kot trajnostne naložbe upoštevajo naložbe s trajnostno usmeritvijo oziroma pri katerih je upravljavec alternativnih skladov podpisnik trajnostnih pobud, kot so na primer načela Združenih narodov za odgovorno vlaganje (angl. United Nations Principles for Responsible Investment – UN PRI).

* Opredelitev pojma trajnostne naložbe v tej politiki ni v celoti poenotena z opredelitvijo pojma, kot je zapisana v 17. točki 2. člena uredbe SFDR.

- Skupina si je kot drugi strateški cilj postavila znižanje ogljičnega odtisa za 55 % do leta 2030. Temu cilju sledi tudi nalaganje sredstev, s ciljem znižanja ogljičnega odtisa za 10 % letno. Podrobnejši način zniževanja ogljičnega odtisa je opredeljen v poglavju 4 te politike.

3 Trajnostna tveganja

Skupina v procese investiranja skladno z Delegirano uredbo (EU) 2021/1256 dejavno vključuje tudi vidik trajnostnih tveganj. To zagotovi s prilagajanjem naložbenih postopkov, tako da omogoči učinkovito ugotavljanje, ocenjevanje in upravljanje trajnostnih tveganj.

Ključni del pristopa k trajnostnemu investiranju je prizadevanje, kadar je mogoče in izvedljivo, za zmanjšanje negativnih vplivov na dejavnike trajnosti, ki jih povzročajo naložbe, v katere vlagajo družbe v skupini. Ti negativni vplivi se imenujejo tudi glavni škodljivi vplivi in se lahko pojavijo na različnih okoljskih, družbenih in socialnih področjih (pravice zaposlenih, človekove pravice, korupcija in podkupovanje).

Pristop skupine k trajnostnemu investiranju s ciljem zmanjšati glavne škodljive vplive in omejiti vpliv trajnostnih tveganj temelji na naslednjih stebrih:

- izključitve podjetij iz spornih dejavnosti,
- izključitve podjetij, ki kršijo načela UNGC in smernice OECD,
- vključevanje skupine v globalne pobude in zaveznitva za spodbujanje trajnosti v naložbenem procesu in
- upoštevanje glavnih škodljivih vplivov naložbenih odločitev na dejavnike trajnosti.

Pri investiranju v državne obveznice se s spremljanjem trajnostne bonitetne ocene (t. i. ESG-ocene) države s strani družbe MSCI Inc. (angl. MSCI ESG Government Ratings score) zmanjšujejo glavni škodljivi vplivi. Če družba MSCI Inc. državi podeli trajnostno bonitetno oceno, nižjo od BB, se ta država uvrsti na izključitveni seznam naložb in se vanjo kot izdajatelja ne bo investiralo.

Pri vlaganju v vzajemne sklade je zaželeno povečevanje deleža investicijskih skladov, ki so skladni z 8. in/ali 9. členom uredbe SFDR ali ki jih izdajatelj opredeli kot ESG ali trajnostne sklade, ni pa to izključitveno merilo.

Za alternativne sklade se ob pridobitvi preveri skladnost z opredelitvijo pojma trajnostne naložbe, kot je navedena v poglavju 2 te politike, ni pa to izključitveno merilo.

Za primere obstoječih naložb, ki nimajo podatka s strani ponudnika ESG-podatkov, tj. družbe MSCI Inc., preverbe trajnostnega vidika niso možne. V primeru novih naložb se v sklopu skrbnega pregleda zagotovijo potrebni podatki oziroma informacije za usklajenost z usmeritvami te politike.

4 Merila za izključitveni seznam naložb

Skupina iz nabora potencialnega investiranja izključuje nekatere panoge, ki jih ne podpira in ne želi financirati, ter spremlja vidik kršenja človekovih pravic po načelih UNGC in smernicah OECD. Poleg tega se spremlja tudi ESG-ocena držav, kjer so upoštevana merila E, S in G. Merila za izključitveni seznam naložb so predstavljeni v spodnji preglednici.

Preglednica 1: Pregled izključenih panog in ravnanj

Panoga	Merilo za uvrstitev na izključitveni seznam
Zabavna industrija za odrasle	5 % prihodkov izdajatelja
Proizvodnja, distribucija in prodaja tobačnih izdelkov	5 % prihodkov izdajatelja
Igralništvo	5 % prihodkov izdajatelja
Sporno orožje	0 % prihodkov izdajatelja
Vojaška industrija	5 % prihodkov izdajatelja
Konvencionalno pridobivanje nafte in plina	10 % prihodkov izdajatelja
Proizvodnja električne energije na osnovi termalnega premoga	10 % prihodkov izdajatelja
Rudarjenje termalnega premoga	10 % prihodkov izdajatelja
Plin iz skrilavcev	0 % prihodkov izdajatelja
Nafta iz skrilavcev	0 % prihodkov izdajatelja
Kršenje človekovih pravic in spremljanje upravljaljskega vidika podjetij po merilih UNGC*	neuspešno
Kršenje človekovih pravic in spremljanje upravljaljskega vidika podjetij po merilih OECD*	neuspešno
ESG-ocena držav**	ocena, nižja od BB

* Natančna razlaga, katera merila pregledujeta in upoštevata OECD in UNGC, je v prilogi 2 k tej politiki.

** Natančen opis, kaj zajema ESG-ocena držav, je v prilogi 3 k tej politiki.

Skupina podatke za namene izračunov ter priprave pregleda izključitvenega seznama naložbenega portfelja uporablja podatke družbe MSCI Inc. Presoja za delovanje podjetij na spornih področjih se opravi s pomočjo storitve družbe MSCI ESG Research LLC – MSCI Business Involvement Screening Research (BISR), pri čemer se pridobijo podatki o obsegu vključenosti podjetij v izdelke, storitve, procese ali delovanje, ki lahko povzročijo negativne družbene ali okoljske vplive, prispevajo k njim ali so povezani z njimi. Njihov pristop temelji na razkritih dejavnostih, razkritih prihodkih in ocenah prihodkov, ki so ekstrapolirane iz razkritij podjetij. Podrobnejši opis posamezne panoge in upoštevanega dejavnika ponudnika podatkov je v prilogi 1.

Potencialne naložbe se pred nakupom preverijo z vidika skladnosti s trajnostno naložbeno politiko in izključitvenim seznamom.

Sava Re najmanj četrtno spremlja naložbene portfelje družb v skupini in oblikuje izključitveni seznam, s katerim seznanjajo tudi službo za upravljanje tveganj, sredstev in obveznosti, ki o usklajenosti poroča na pododboru za upravljanje sredstev in obveznosti. Z ugotovitvami se seznanjajo tudi družbe v skupini.

Naložbe in izdajatelji, za katere se na podlagi zgoraj navedenih meril ugotovi kršitev, se dodajo na seznam naložb in izdajateljev, v katere ni dovoljeno dodatno vlagati (t. i. izključitveni seznam). Če izdajatelj na izključitvenem seznamu izda trajnostno (ESG) obveznico, kot je opredeljena v poglavju 2 te politike, se ta naložba ne uvrsti na izključitveni seznam naložb. S tem skupina podpira prizadevanja izdajateljev za bolj trajnostno delovanje in prestrukturiranje.

Obstoječe naložbe na izključitvenem seznamu je dovoljeno držati do njihove dospelosti, lahko pa se predčasno odprodajo.

5 Upoštevanje zakonodaje, globalnih pobud in načel za spodbujanje trajnosti v naložbenem procesu

5.1 Zakonodaja

Skupina mora zagotavljati skladnost z veljavno zakonodajo, ki med drugim vključuje:

- Uredbo (EU) 2019/2088 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev (uredba SFDR) in Delegirano uredbo (EU) 2022/1288 (delegirana uredba SFDR),
- Delegirano uredbo (EU) 2021/1256 v zvezi z vključevanjem tveganj glede trajnostnosti v upravljanje zavarovalnic in pozavarovalnic,
- Uredbo (EU) 2020/852 (uredba o taksonomiji EU) in njene delegirane uredbe,
- Direktivo (EU) 2022/2464 (direktiva CSRD) in Delegirano uredbo (EU) 2023/2772 (uredba o ESRS) ter
- druge evropske in nacionalne zakonodajne predpise.

5.2 Globalne pobude in združenja

Skupina podpira prizadevanja svetovne naložbene skupnosti za oblikovanje enotnih standardov, ki urejajo vključevanje okoljskih, socialnih in upravljaljskih vidikov v naložbene odločitve.

S tem namenom je skupina podpisnica mednarodnih načel za odgovorno vlaganje in sledi tudi smernicam OECD za večnacionalne družbe. Pristopila je tudi h globalnemu dogovoru ZN, ki poudarja odgovorne poslovne prakse na področjih človekovih pravic, delovne sile, okolja in korupcije, ter k organizaciji PCAF. Skupina je omenjene spodbude in načela vključila v naložbeni proces prek izključitvenih panog in dejanj.

Globalni dogovor ZN (UN Global Compact – UNGC): gre za nezavezujoč dogovor, ki podjetja spodbuja, da uskladijo svoje poslovanje z univerzalnimi načeli na področju človekovih pravic, pravic delavcev, skrbi za okolje in protikorupcijskega delovanja. Prav tako podjetja spodbuja, da sledijo 17 ciljem trajnostnega razvoja Združenih narodov (UN Sustainable Development Goals – SDGs). Dogovor je bil podpisan leta 2000 in od takrat velja kot standard pri spodbujanju trajnostnega poslovanja podjetij.

Smernice OECD za večnacionalne družbe: gre za priporočila vlad večnacionalnim družbam, ki delujejo v državah pristopnicah ali zunaj njih. Skladno z veljavnimi zakoni in mednarodno priznanimi standardi zagotavljajo nezavezujoča načela in standarde odgovornega poslovnega ravnanja na svetovni ravni. Smernice so edini večstransko dogovorjen in celosten kodeks odgovornega poslovnega ravnanja in vlade so se zavezale, da ga bodo spodbujale. V njih so zajete smernice glede človekovih pravic, zaposlovanja, ravnanja do okolja, boja proti korupciji, varstva interesov potrošnikov, znanosti in tehnologije, konkurence in davkov. Vsako poglavje predstavlja ključna načela in smernice, ki jih podjetja morajo upoštevati pri svojem mednarodnem poslovanju za spodbujanje odgovornega, etičnega in trajnostnega ravnanja.

Načela ZN za odgovorno vlaganje (United Nations Principles for Responsible Investment – UN PRI): PRI s šestimi načeli za odgovorno vlaganje svoje podpisnice spodbuja, da vključujejo okoljske, družbene in upravljaljske vidike v svoje naložbene procese.

Organizacija Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF): poročanje po PCAF zajema merjenje in poročanje o emisijah toplogrednih plinov, povezanih s portfelji posojil in naložb.

6 Upoštevanje glavnih škodljivih vplivov naložbenih odločitev na dejavnike trajnosti

Upoštevanje glavnih škodljivih vplivov naložbenih odločitev na dejavnike trajnosti se nanaša na obravnavo, prepoznavanje in upravljanje negativnih vplivov, ki jih lahko naložbe imajo na okolje, družbo in gospodarstvo. Pri trajnostnem investiranju morajo biti ti vplivi jasno prepoznani in upoštevani, da lahko prispevajo k dolgoročno vzdržnim rešitvam.

Glavne škodljive vplive naložbenih odločitev na dejavnike trajnosti skupina upošteva na podlagi izključitvenega seznama naložb, ki je del te politike. Družbe v skupini, ki po merilih uredbe SFDR morajo poročati na ravni subjekta, letno do 30. 6. pripravijo ustrezno poročanje, razkritja ali pojasnila in jih objavijo na svojih spletnih straneh na jasno razvidnem in preprosto dostopnem mestu.

Družbe v skupini v skladu z zahtevami uredbe SFDR razkrivajo glavne škodljive vplive tako na ravni subjekta kot ravni finančnih produktov. Pregledno poročanje predstavlja pomemben del pristopa k trajnostnemu investiranju. To se odraža v ustreznih predpogodbenih razkritjih, politikah prejemkov, razkritjih na spletnih straneh in periodičnih razkritjih.

6.1 Metodologija ugotavljanja in prednostnega razvrščanja glavnih škodljivih vplivov

Iz primarnega cilja skupine – doseganje zastavljenih okoljskih ciljev in s tem blaženje podnebnih sprememb – izhaja, da sta spremljanje in izboljševanje kazalnikov glavnih škodljivih vplivov (t. i. PAI-kazalnikov) na področju podnebnih in drugih okoljskih dejavnikov opredeljena kot primarni cilj v okviru prednostnega razvrščanja glavnih škodljivih vplivov naložbenih odločitev. Predvsem zmanjšanje emisij toplogrednih plinov obsega 1 in obsega 2, ki se izračunava s PAI-kazalnikom 1.1, ter zmanjšanje ogljičnega odtisa naložb, ki se izračuna s PAI-kazalnikom 1.2 (glej preglednico v prilogi 4).

Poleg okoljskih ciljev pa skupina spremlja tudi družbene in upravljaljske vidike ter zadeve v zvezi z zaposlenimi, ki se odražajo v merjenju PAI-kazalnika 1.10 (kršitve načel globalnega dogovora ZN in smernic OECD za večnacionalne družbe). Z vzpostavitvijo izključitvenega seznama, v katerega je vključeno merilo spremljanja kršitev načel UNGC in smernic OECD, se spremljajo kazalniki v zvezi z družbenimi zadevami, spoštovanjem človekovih pravic in upravljanjem podjetij.

Merilo, vezano na upravljaljski vidik, spodbuja pregledno in pošteno poslovanje ter ne dovoljuje na primer poneverbe, korupcije in podkupovanja. Medtem ko merila, kot so proizvodnja, distribucija in prodaja tobačnih izdelkov, igre na srečo in podobno, znižujejo škodljive vplive na prebivalstvo. Z njihovim upoštevanjem skupina spremlja družbene vidike vlaganja.

Ključni pristop za doseganje zastavljenih ciljev razvrščanja glavnih škodljivih vplivov naložbenih odločitev je izključitev spornih dejavnosti in ravnanj z vidika trajnostnega razvoja. S tem pristopom skupina posredno vpliva na glavne škodljive vplive naložbenih odločitev na dejavnike trajnosti na področju okolja in družbe in jih blaži.

7 Aktivno lastništvo

Skupina deluje kot aktivna lastnica svojih neposrednih naložb v Sloveniji v primerih, ko oceni, da ima v njih pomemben vpliv. Aktivno lastništvo pomeni, da skupina spremlja naložbe, pregleduje dnevne rede skupščin, sodeluje na skupščinah in na njih glasuje.

Glede naložb zunaj Slovenije je skupina ocenila, da ima v njih majhen vpliv, zato aktivno spremlja naložbe in izdajatelje, ampak se praviloma ne udeležuje skupščin.

8 Viri podatkov

Skupina podatke za namene trajnosti pridobiva od ponudnika ESG-podatkov, družbe MSCI Inc.

Družba MSCI Inc. informacije zbira neposredno od podjetij oziroma jih oceni, če podjetje še ni razkrilo natančnih vrednosti. Skupina predpostavlja, da so metodologije pridobivanja podatkov in procesi ocenjevanja kazalnikov družbe MSCI Inc. zanesljivi, verodostojni in točni.

9 Poročanje

Sava Re poroča o izvajanju politike na ravni skupine letno v okviru letnega poročila skupine. Skupina pa v skladu s predpisi in zakonodajo s področja trajnosti izvaja redno spremljanje in poročanje.

Sava Re kot matična družba četrtno preverja in posodablja skladnost naložb družb in jih redno obvešča o usklajenosti oziroma morebitni neusklajenosti z izključitvenim seznamom naložb z namenom seznanitve in morebitnega ukrepanja posamezne družbe. Skladnost s trajnostno naložbeno politiko se najmanj četrtno poroča tudi na pododboru za upravljanje sredstev in obveznosti.

10 Prehodne in končne določbe

Ta politika je referenčni dokument za izvajanje usmeritev politike v vseh odvisnih družbah v skupini.

Prilagoditve in odstopanja se dokumentirajo in sporočajo v skladu s Politiko upravljanja Zavarovalne skupine Sava. O izvajanju usmeritev politike v odvisnih družbah v skupini skrbnik področja obvesti nosilca pristojne poslovne funkcije v obvladujoči družbi in področje za upravljanje skupine.

Ta politika začne veljati, ko jo sprejme uprava, in se uporablja od 1. 2. 2025. Z dnem uveljavitve te politike preneha veljati Trajnostna naložbena politika Zavarovalne skupine Sava z dne 31. 1. 2023.

Skrbnik enkrat letno pregleda politiko in po potrebi predlaga njene spremembe oziroma dopolnitve upravi družbe.

Dokument je objavljen na spletni strani družbe (www.sava-re.si) v slovenskem in angleškem jeziku.

Ljubljana, 28. 1. 2025

Uprava Save Re, d.d.

Marko Jazbec, predsednik

David Benedek, član

Polona Pirš, članica

Peter Skvarča, član

11 Priloge

Priloga 1: Pregled in opis izključitvenih panog in ravnanj

Panoga	Kratika MSCI-kazalnika	Opis MSCI-kazalnika (dejavnosti)	Merilo za uvrstitev na izključitveni seznam
Zabavna industrija za odrasle – največji delež prihodkov	AE_MAX_REV_PCT	Prihodki podjetja (ali če niso razkriti, največji ocenjeni prihodki) iz proizvodnje, distribucije ali prodaje izdelkov ali storitev za odrasle, izraženi kot odstotek celotnih prihodkov v zadnjem zaključenem poslovnem letu. Izraženo kot odstotek, pri čemer vrednost 1,0 predstavlja 1 %.	5 % prihodkov izdajatelja
Proizvodnja, distribucija in prodaja tobačnih izdelkov – največji delež prihodkov	TOB_MAX_REV_PCT	Prihodki podjetja (ali če niso razkriti, največji ocenjeni prihodki) iz proizvodnje, distribucije ali prodaje tobačnih izdelkov kot imetnika licence za blagovne znamke tobačnih izdelkov ali kot dobavitelja tobačnih izdelkov, izraženi kot odstotek celotnih prihodkov v zadnjem zaključenem poslovnem letu. Izraženo kot odstotek, pri čemer vrednost 1,0 predstavlja 1 %. Tobačni izdelki vključujejo izdelke, ki vsebujejo nikotin, vključno s tradicionalnimi in alternativnimi tobačnimi izdelki za kajenje.	5 % prihodkov izdajatelja
Igralništvo – največji delež prihodkov	GAM_MAX_REV_PCT	Prihodki podjetja (ali če niso razkriti, največji ocenjeni prihodki) iz iger na srečo, vključno z dejavnostmi spletnih ali mobilnih iger na srečo ter podpornimi dejavnostmi, izraženi kot odstotek celotnih prihodkov v zadnjem zaključenem poslovnem letu. Izraženo kot odstotek, pri čemer vrednost 1,0 predstavlja 1 %.	5 % prihodkov izdajatelja
Sporno orožje – kakršna koli povezava	CWEAP_TIE	Kazalnik kaže, ali je podjetje vključeno v proizvodnjo celotnih orožnih sistemov, platform za dostavo ali sestavnih delov kasetnega streliva; proizvodnjo celotnih orožnih sistemov ali sestavnih delov protipehotnih min ter biološkega ali kemičnega orožja; proizvodnjo orožja z osiromašenim uranom, zaslepljujočega laserskega orožja, zažigalnega orožja ali orožja z nedetektabilnimi delci, ali pa je posredno vključeno prek lastniških povezav s podjetji, ki so vključena v takšne proizvode. Jedrsko orožje ni upoštevano pri tem pregledu. Vrednost je "true" (da), če ima en ali več osnovnih dejavnikov vključenosti vrednost "true" (»da«). Če je rezultat »true« (»da«), to pomeni, da ima izdajatelj več kot 0 % prihodkov iz dejavnosti spornega orožja.	0 % prihodkov izdajatelja
Vojaška industrija – največji delež prihodkov	WEAP_MAX_REV_PCT	Prihodki podjetja (ali če niso razkriti, največji ocenjeni prihodki) iz proizvodnje konvencionalnega orožja, sestavnih delov za takšne izdelke ali podpornih sistemov in storitev za takšne izdelke; proizvodnje biološkega ali kemičnega orožja in sestavnih delov za takšne izdelke; proizvodnje jedrskega orožja, ekskluzivnih in dvonamenskih platform za dostavo takšnih izdelkov, namenskih in dvonamenskih sestavnih delov za takšne izdelke ter storitev, ki se zagotavljajo za takšne izdelke, ter proizvodnja zaslepljujočega orožja, zažigalnega orožja ali orožja z nedetektabilnimi delci v	5 % prihodkov izdajatelja

		zadnjem zaključenem poslovnem letu. Izraženo kot odstotek, pri čemer vrednost 1,0 predstavlja 1 %.	
Konvencionalno pridobivanje nafte in plina – največji delež prihodkov	CONV_OIL_GAS_MAX_REV_PCT	Kazalnik določa največji delež prihodkov (poročanih ali ocenjenih), večji od 0 %, ki jih podjetje pridobi iz konvencionalne proizvodnje nafte in plina. Vključuje vse vrste konvencionalne proizvodnje nafte in plina, vključno z arktično kopensko/morsko, globokomorsko, plitvomorsko in drugo kopensko/morsko proizvodnjo. Izključuje prihodke iz nekonvencionalne nafte in plina (naftni pesek, nafta iz skrilavca in plin iz skrilavca).	10 % prihodkov izdajatelja
Proizvodnja električne energije na osnovi termalnega premoga – največji delež prihodkov	GENERAT_MAX_REV_THERMAL_COAL	Kazalnik določa največji delež prihodkov (poročanih ali ocenjenih), ki jih podjetje pridobi iz proizvodnje električne energije na osnovi termalnega premoga.	10 % prihodkov izdajatelja
Rudarjenje termalnega premoga – največji delež prihodkov	THERMAL_COAL_MAX_REV_PCT	Kazalnik določa največji delež prihodkov (poročanih ali ocenjenih), večji od 0 %, ki jih podjetje ustvari z rudarjenjem termalnega premoga (vključno z lignitom, črnim premogom, antracitom in parnim premogom) ter njegovo prodajo zunanjim strankam. Izključuje prihodke iz metalurškega premoga; premoga, izkopan za notranjo proizvodnjo energije (npr. v primeru vertikalno integriranih proizvajalcev električne energije); medpodjetne prodaje izkopanega termalnega premoga in trgovanja s premogom.	10 % prihodkov izdajatelja
Plin iz skrilavcev – največji delež prihodkov	SHALE_GAS_MAX_REV_PCT	Kazalnik določa največji delež prihodkov (poročanih ali ocenjenih), večji od 0 %, ki jih podjetje pridobi iz proizvodnje plina iz skrilavca. Ta kazalnik ne zajema prihodkov iz neekstrakcijskih dejavnosti (npr. raziskovanje, kartiranje, obdelava in rafiniranje); lastništva plinskih rezerv skrilavcev brez povezanih prihodkov iz ekstrakcije in notranjeprodajnih transakcij.	0 % prihodkov izdajatelja
Nafta iz skrilavcev – največji delež prihodkov	SHALE_OIL_MAX_REV_PCT	Kazalnik določa največji delež prihodkov (poročanih ali ocenjenih), večji od 0 %, ki jih podjetje pridobi iz proizvodnje nafte iz skrilavca. Ta kazalnik ne zajema prihodkov iz neekstrakcijskih dejavnosti (npr. raziskovanje, kartiranje, obdelava in rafiniranje); lastništva plinskih rezerv skrilavcev brez povezanih prihodkov iz ekstrakcije in notranjeprodajnih transakcij.	0 % prihodkov izdajatelja
Kršenje človekovih pravic po merilih UN Global Compact	UNGC_COMPLIANCE	Kazalnik ocenjuje, ali je podjetje usklajeno z načeli UNGC na podlagi metodologije MSCI ESG Research. Možne vrednosti so neuspešno, seznam za spremljanje in uspešno.	neuspešno

Kršenje človekovih pravic po merilih OECD	OECD_ALIGNMENT	Kazalnik ocenjuje, ali je podjetje usklajeno s smernicami OECD za večnacionalne družbe na podlagi metodologije MSCI ESG Research. Možne vrednosti so neuspešno, seznam za spremljanje in uspešno.	neuspešno
ESG-ocena držav	ESG_RATING	ESG-ocena držav ocenjuje celotno okoljsko, družbeno in upravljavsko (ESG) uspešnost posamezne države izdajateljice. Države z nizko izpostavljenostjo tveganjem in učinkovitim upravljanjem ESG-dejavnikov dosežejo najvišje ocene (AAA), medtem ko države z visoko izpostavljenostjo tveganjem in šibkim upravljanjem ESG-dejavnikov dosežejo najnižje ocene (CCC). Ocene temeljijo na sedemstopenjski lestvici, kjer je najboljša ocena AAA in najslabša ocena CCC. Glede na zapisano merilo iz te politike so dopustne vse državne obveznice, razen tistih, ki imajo oceno B in/ali CCC.	ocena, nižja od BB

Vir: MSCI Inc.

Priloga 2: Tematski pregled spornih aktivnosti v sklopu smernic OECD in načel UNGC

Področje uporabe	Tematska področja	OECD	UNGC
Človekove pravice	Državljsanske svoboščine	da	da
	Cenzura in nadzor	da	da
	Sporne regije	da	da
	Sporna preskrba/nabava	da	da
	Pravice domorodnih ljudstev	da	da
Delo	Delo otrok	da	da
	Prisilno/suženjsko delo	da	da
	Ugrabitve in napadi	da	ne
	Delovni pogoji/plačilo	da	ne
	Diskriminacija in nadlegovanje	da	da
	Nasprotovanje sindikatom/združevanju v sindikate	da	da
	Zdravje in varnost	da	ne
Okolje	Raba zemljišč in sečnja	da	da
	Biotska raznovrstnost in ogrožene vrste	da	da
	Morska biotska raznovrstnost	da	da
	Elektronski odpadki	da	da
	Embalažni material in odpadki	da	da
	Energija in podnebne spremembe	da	da
	Industrijski odpadki	da	da
	Pesticidi / obstojna organska onesnaževala	da	da
	Izpusti strupenih snovi v zrak/vodo/tla	da	da
	Upravljanje dobavne verige	da	da
	Vodni stres	da	da
	Razlitje nafte	da	da

Gospodarstvo in poslovanje	Podkupovanje in korupcija	da	da
	Sporne naložbe	da	da
	Pranje denarja	da	ne
	Kršitve pri uvozu/izvozu	da	ne
Stranke	Protikonkurenčno ravnanje	da	ne
	Oderuška posojila	da	ne
	Goljufije in zaračunavanje	da	ne
	Omejen dostop do izdelkov/storitev	da	ne
	Zavajajoče trditve	da	ne
	Pesticidi, kemijska varnost	da	ne
	Varnost/kakovost izdelkov in storitev	da	ne
	Strukturna celovitost in materiali	da	ne
Zasebnost in varnost podatkov	da	ne	
Razvoj skupnosti	Vpliv na skupnosti	da	da

Vir: MSCI Inc.

Priloga 3: Opis metodologije ESG-ocene držav

Steber	Dejavnik tveganja	Utež (v %)	Poddejavnik izpostavljenosti tveganju	Utež (v %)	Poddejavnik upravljanja tveganj	Utež (v %)
Okoljski (E)	Tveganje v zvezi z naravnimi viri	10 %	Energetska varnost	2 %	Upravljanje energetskih virov	2 %
			Obdelovalna zemljišča in mineralni viri	2 %	Ohranjanje virov	2 %
			Izpostavljenost vodnim virom	2 %	Upravljanje vodnih virov	2 %
			Izpostavljenost biotski raznovrstnosti	2 %	Upravljanje biotske raznovrstnosti	2 %
			Izpostavljenost onesnaževanju in odpadkom	2 %	Onesnaževanje in ravnanje z odpadki	2 %
	Podnebne spremembe in naravne nevarnosti	15 %	Izpostavljenost fizičnemu tveganju	7,50 %	Upravljanje fizičnega tveganja	7,50 %
			Izpostavljenost tveganju prehoda	7,50 %	Upravljanje tveganja prehoda	7,50 %
Socialni (S)	Tveganje v zvezi s človeškim kapitalom	15 %	Osnovni človeški kapital	5 %	Osnovne potrebe	5 %
			Terciarno izobraževanje in tehnološka pripravljenost	6 %	Infrastruktura človeškega kapitala	3 %
			Kapital znanja	4 %	Učinkovitost človeškega kapitala	3 %
	Tveganje v zvezi z gospodarskim okoljem	10 %	Gospodarsko okolje	10 %	Aktivno upravljanje kapitala	4 %
Upravljavski (G)	Tveganje v zvezi s finančnim upravljanjem	20 %	Finančni kapital in trgovinska ranljivost	20 %	Dobro počutje	10 %
			Finančni kapital in trgovinska ranljivost	20 %	Finančno poslovanje	20 %
	Politično tveganje pri upravljanju	30 %	Institucije	10 %	Stabilnost in mir	10 %
			Pravosodni in kazenski sistem	10 %	Nadzor korupcije	10 %
			Učinkovitost upravljanja	10 %	Politične pravice in državljanske svoboščine	10 %

Vir: MSCI Inc.

Priloga 4: Povzetek glavnih škodljivih vplivov

Velja za	Področje	Kazalnik škodljivih vplivov	Preglednica	Št.
Kazalniki, ki se uporabljajo za naložbe v podjetja, v katera se vlaga	Podnebni in drugi okoljski kazalniki	Emisije toplogrednih plinov	1	1
		Ogljični odtis	1	2
		Intenzivnost toplogrednih plinov podjetij, v katera se vlaga	1	3
		Izpostavljenost podjetjem, dejavnim v sektorju fosilnih goriv	1	4
		Delež porabe in proizvodnje energije iz neobnovljivih virov	1	5
		Intenzivnost porabe energije na podnebni sektor z velikim vplivom	1	6
		Dejavniki, ki negativno vplivajo na občutljiva območja biotske raznovrstnosti	1	7
		Emisije v vodo	1	8
		Razmerje med nevarnimi odpadki in radioaktivnimi odpadki	1	9
	Kazalniki za socialne zadeve in zadeve v zvezi z zaposlenimi, spoštovanjem človekovih pravic in bojem proti korupciji in proti podkupovanju	Kršitve načel UNGC in smernic OECD za večnacionalne družbe	1	10
		Pomanjkanje postopkov in mehanizmov za skladnost, s katerimi se spremlja skladnost z načeli UNGC in smernicami OECD za večnacionalne družbe	1	11
		Neprilagojena plačna vrzel	1	12
		Zastopanost spolov v odborih	1	13
		Izpostavljenost spornemu orožju (protipehotne mine, kasetno strelivo, kemično orožje in biološko orožje)	1	14
Dodatni kazalniki, ki se uporabljajo za naložbe v podjetja, v katera se vlaga	Podnebni in drugi okoljski kazalniki	Naložbe v podjetja brez pobud za zmanjšanje emisij ogljika	2	4

	Kazalniki za socialne zadeve in zadeve v zvezi z zaposlenimi, spoštovanjem človekovih pravic in bojem proti korupciji in proti podkupovanju	Število ugotovljenih primerov resnih težav in incidentov v zvezi s človekovimi pravicami	3	14
Kazalniki, ki se uporabljajo za naložbe v državne in nadnacionalne subjekte	Okoljski kazalniki	Intenzivnost toplogrednih plinov	1	15
	Socialni kazalniki	Države, v katere se vlaga, kjer prihaja do kršitev socialnih pravic	1	16

Vir: delegirana uredba SFDR.

Sava Re d.d.

Dunajska cesta 56, P.O.B. 318

SI-1001 Ljubljana, Slovenia

T +386 1 47 50 200

F +386 1 47 50 264

info@sava-re.si

www.sava-re.si